

сті підприємств туристичної сфери, надання цій сфері пріоритетності, необхідно вирішити проблеми, які потребують невідкладної державної підтримки та регулювання.

Література:

1. Зікеєва С.Г. Туристична галузь України в період євроінтеграції: соціально-економічний аспект. *Економіка і менеджмент культури*. 2013. № 1. С. 74–82.

2. Логунцова И.В. Индустрия туризма в условиях пандемии коронавируса: вызовы и перспективы. Государственное управление. Электронный вестник. 2020. № 80. URL: http://e-journal.spa.msu.ru/uploads/vestnik/2020/vipusk__80._ijun_2020_g./problemi_upravlenija_teoriya_i_praktika/loguntsova.pdf.

Волік В. В.

професор кафедри права та публічного адміністрування

Сухарєва Д. А.

здобувачка ОС «Магістр» спеціальності «Право»

Маріупольський державний університет

м. Маріуполь, Україна

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ З УРАХУВАННЯМ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ У ЦЬЙ СФЕРІ

Питання медичного страхування в умовах сьогодення є вкрай актуальним в Україні. Необхідність запровадження медичного страхування визнається як пересічними громадянами, а також працівниками сфери охорони здоров'я та в цілому державою. Поясненням вказаного є низький рівень фінансування сфери охорони здоров'я, високі показники смертності громадян. Крім того наявність пандемії covid-19 зумовлює також негативні наслідки, які потребують вирішення та пошук заходів запобігання їх виникненню та мінімізації ризиків подальших ускладнень. Саме впровадження ефективної, оптимальної та збалансованої системи медичного страхування дозволить вирішити наявні проблеми.

Дослідженню питань медичного страхування, його форм, проблем запровадження та перспектив розвитку приділяли увагу у своїх працях Т.В. Блащук, В.А. Васильєва, В.В. Луць, Н.В. Міловська, Н.Б. Пацурія,

Н.М. Петечел, В.Ю. Стеценко, О.С. Яворська та інші. Однак є питання, які потребують подальшого опрацювання.

Наявна система охорони здоров'я в Україні, заснована на бюджетному фінансуванні, показує свою неефективність, проявом чого є обмеженість розвитку інфраструктури медичної галузі, недостатній рівень та якість медичної допомоги тощо. Крім того проблемами розвитку вважаються низька ефективність фінансування сфери медичного обслуговування, що породжує корупцію та розвиток тіньової економіки; неефективний розподіл фінансових ресурсів у галузі, що зумовлює низький рівень якості медичного обслуговування тощо.

Сьогодні у світі використовується кілька режимів функціонування системи охорони здоров'я для реалізації права на охорону здоров'я, доступ до медичної допомоги та лікування. У більшості розвинених країн використовується медичне страхування, яке є особливою формою лікування. Існують три види медичного страхування: державне медичне страхування, приватне медичне страхування та змішане медичне страхування.

Наприклад, в Японії зарахування на державне медичне страхування є обов'язковим незалежно від громадянства, для всіх тих, хто проживає понад три місяці в Японії. Законодавство Японії не дає можливості на власний розсуд вибрати схему державного медичного страхування. Натомість схеми державного медичного страхування визначаються відповідно до статусу зайнятості, віку та місця проживання: медичне страхування на базі роботодавців, національне медичне страхування на базі місця проживання та медичне страхування людей віком від 75 років. Відповідно до системи охорони здоров'я Японії пацієнт бере на себе відповідальність за 30 % медичних витрат, а уряд сплачує решту 70 %, а медичне страхування для людей віком від 75 років підтримується в основному за рахунок державного фінансування, а також за рахунок внесків від медичного страхування на базі роботодавців та національного медичного страхування [1].

В Сполучених Штатах Америки американці купують медичне страхування, щоб покрити значну частину своїх витрат на охорону здоров'я. Медичне страхування захищає від заборгованості за отримання медичних послуг, оплачує регулярні огляди, лабораторні аналізи, вакцини та ліки, що відпускаються за рецептом. Щоб отримати медичне страхування потрібно вибрати план медичного страхування, зареєструватися та здійснювати регулярні платежі до медичної страхової компанії [2; 3].

У Швейцарії найкраща система охорони здоров'я в Європі, але є однією з найдорожчих у світі. На відміну від інших європейських країн,

система охорони здоров'я Швейцарії не оподатковується і не фінансується роботодавцями. Натомість кожен, хто живе в Швейцарії, сплачує внески і може отримати базове медичне страхування та страхування від нещасних випадків для лікування. Багато людей доповнюють свою основну страховку додатковим приватним медичним страхуванням. Тому користуватися системою охорони здоров'я можуть лише люди, які мають хоча б базову медичну страховку. Базове медичне страхування покриває приблизно 80-90% витрат на охорону здоров'я, включаючи: нещасні випадки, альтернативні методи лікування, психотерапію, реабілітацію після операції або серйозного захворювання, скринінг на рак, невідкладну допомогу при серйозних захворюваннях ротової порожнини або щелепи (догляд за зубами), витрати на загальний огляд і лікування (госпіталізація, амбулаторне та невідкладне), послуги офтальмолога, гінекологічний огляд та пологи, медичне виробли та ліки, що відпускаються за рецептом. Крім того, базова медична страховка покриває різноманітні щеплення, у тому числі проти кашлюку, дифтерії, правця, гепатиту В, кору, епідемічного паротиту та краснухи тощо. Система медичного страхування Нідерландів являє собою поєднання приватних медичних планів та соціальних умов, які базуються на принципах ефективності, солідарності та цінності для пацієнтів [4].

У Нідерландах існує два види медичного страхування: обов'язкове основне страхування або базове страхування й необов'язкове додаткове страхування. Основне медичне страхування в Нідерландах є обов'язковим. Поліс медичного страхування дає право на безкоштовне медичне лікування в Нідерландах, включаючи стандартні рецепти. Державне медичне страхування не охоплює деяких видів лікування, таких як стоматологічна допомога та фізіотерапія [5; 6]. Кожен, хто проживає або працює понад чотири місяці в Нідерландах, повинен отримати медичне страхування базового рівня (з додатковим покриттям або без нього). Люди з меншим рівнем доходу можуть звернутися за фінансовою допомогою на основну медичну допомогу або, якщо вони хочуть додаткових послуг, але не можуть їх дозволити [7].

Для того, щоб реалізувати свої права на охорону здоров'я в Нідерландах, особа повинна зареєструватися в місцевій раді для отримання номера обслуговування громадян (BSN), потім вибрати та зареєструватися на медичне страхування та у місцевого лікаря [6]. Крім того, якщо протягом чотирьох місяців людина не отримає базову медичну страховку, держава вживе всіх заходів для викорінення незастрахованих. Зокрема, уряд спершу надішле лист із проханням зареєструватися на медичне страхування протягом трьох місяців. Ті, хто не звернувся протягом вказаного строку, будуть оштрафовані. Наприклад, штраф у

2019 році становив 410,49 євро. Крім того, якщо особа не звернеться більше півроку, то знову виписують штраф у такому ж розмірі. Більше того, якщо з першого листа уряду пройшло дев'ять місяців, місцева влада зареєструє особу в страховій компанії та нарахує їй щомісячну компенсацію із зарплати [7].

Отже, аналіз реалізації права на охорону здоров'я та функціонування систем охорони здоров'я у різних країнах світу надав можливість зробити висновок, що на практиці не існує єдиної правильної, універсальної моделі фінансового забезпечення системи охорони здоров'я. Зарубіжний досвід продемонстрував, що важливу роль у функціонуванні охорони здоров'я відіграє культура суспільства та соціальна поведінка громадян конкретної країни. Механізм фінансування охорони здоров'я може бути успішно вдосконалений як у рамках бюджетного фінансування, так і соціального медичного страхування. В Україні для підвищення ефективності національної системи охорони здоров'я необхідно розробити та впровадити власну програму медичного страхування з урахуванням соціально-економічних особливостей розвитку держави та з урахуванням міжнародного досвіду треба переглянути існуючу національну політику в цій сфері та зосередити основні зусилля на вирішенні найважливіших проблем охорони здоров'я, зокрема доступності та своєчасності якісної медичної допомоги, високої ефективності охорони здоров'я, поліпшення якості послуг. Разом з тим, вважаємо, що запровадження в Україні медичного обов'язкового страхування призведе не лише до покращення надання медичних послуг, а також до вдосконалення управління всією системою та її фінансування.

Література:

1. About medical insurance in Japan Ministry of Health, Labour and Welfare. URL: https://www.mhlw.go.jp/stf/seisakunitsuite/bunya/kenkou_iryuu/iryuuhoken/-iryuuhoken01/index.html.
2. The U.S. Department of Health & Human Services: Health Care. URL: <https://www.hhs.gov/healthcare/index.html>.
3. Protection from high medical costs. URL: <https://www.healthcare.gov/why-coverage-is-important/protection-from-high-med-icalcosts/>.
4. Das Wichtigste in Kürze Bundesamt für Gesundheit BAG. Krankenversicherung. URL: <https://www.bag.admin.ch/bag/de/home/versicherungen/krankenversicherung/krankenversicherung-das-wichtigste-in-kuerze.htm>.
5. Rijksoverheid. Zorgverzekering. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/zorgverzekering>.

6. Rijksoverheid. Hoe is de zorgverzekering in Nederland geregeld? URL: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/zorgverzekering/zorgverzekeringsstelsel-in-nederland>.

7. Nederlandse Zorgautoriteit. Monitor Zorgverzekeringen 2019. URL: https://puc.overheid.nl/nza/doc/PUC_289640_22/1/.

Волік В. В.
професор кафедри права та публічного адміністрування

Скудар Г. О.
здобувачка ОС «Магістр» спеціальності «Право»

*Маріупольський державний університет
м. Маріуполь, Донецька область, Україна*

ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ У СФЕРІ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА З УРАХУВАННЯМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВЕКТОРУ РОЗВИТКУ

Інвестиційно-інноваційна діяльність – важливий чинник соціально-економічного розвитку будь-якої країни. Главою нашої держави неодноразово наголошувалося та наголошується на необхідності розвитку в Україні інвестування за участю національних інвесторів та залучення інвесторів з іноземних держав. У країні щороку проводять міжнародні економічні та інвестиційні форуми, що також говорить про актуальність даної проблематики.

На сьогоднішній день в Україні існує необхідність створення комфортних умов для приватних інвесторів, що потребує ефективного законодавчого регулювання для покращення інвестиційного клімату.

Питанням регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності присвячені праці наступних вчених: О.В. Дзери, О.М. Вінника, В.В. Воліка, В.І. Кухаря, В.В. Кудрявцевої, О.Р. Кібенко, В.В. Поєдинок тощо. Крім того вказані питання досліджували та продовжують досліджувати і натеper. Проте є питання, які підлягають подальшому дослідженню.

У процесі глобалізації світової економіки з'являється безліч загальнолюдських проблем. Однією з найважливіших проблем, що виникли наприкінці ХХ століття, є екологічна загроза, яка зависла над світом як «дамоклів меч». Від своєчасності та ефективності вирішення цієї проблеми залежить як наше майбутнє, так і майбутнє наступних поколінь планети Земля.